Obec Malý Lapáš - Civilná ochrana

Napísané: nedeľa, 01. marec 2015, 10:12

Ľudia si uvedomujú riziká, ktoré ohrozujú ich život, zdravie alebo ich majetok až vtedy, keď sú priamymi účastníkmi havárií, živelných pohrôm alebo katastrof. To, ako dokážu zvládnuť vzniknutú situáciu, závisí od ich pripravenosti. Dôsledky mimoriadnych udalostí potvrdzujú, že neznalosť vhodnej reakcie na vzniknutú situáciu, alebo jej podceňovanie spolu s panikou, znásobujú straty na životoch a zvyšujú počet zdravotne postihnutých ľudí.

Každý z nás by si mal osvojiť základné informácie o spôsoboch a postupoch, ktoré mu pomôžu v prípade potreby ochrániť život, zdravie alebo majetok.

Nasledujúce informácie majú usmerniť vaše konanie v prípade akútneho ohrozenia, pomôcť spoznať možné nebezpečenstvo a poskytnúť základný návod, ako sa zachovať v čase, kedy je potrebná pomoc.

Dôležité telefónne kontakty

- Jednotné európske číslo tiesňového volania **112**
- Hasičský a záchranný zbor SR **150**
- Záchranná zdravotná služba **155**
- Policajný zbor SR **158**

Volajte len v prípade, keď je ohrozený: život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

Pri volaní na linku tiesňového volania 112 treba dodržať správny postup, aby operátor koordinačného strediska integrovaného záchranného systému vedel bez omeškania zabezpečiť poskytnutie pomoci vyslaním záchranných zložiek. Po spojení sa s operátorom vám operátor bude klásť otázky.

Snažte sa zachovať pokoj a vecne odpovedať na otázky:

- Čo sa stalo? Táto informácia je potrebná na posúdenie, akú pomoc vyslať.
- Kde sa to stalo? Táto informácia je nutná k ľahkému a rýchlemu nájdeniu miesta hlásenej udalosti.
- Komu sa to stalo? Informácie o postihnutom: pohlavie, približný vek, počet postihnutých (pre zabezpečenie adekvátnej pomoci).
- Informácie o volajúcom: účastnícke číslo telefónu, z ktorého voláte pre prípadný spätný kontakt pri hľadaní miesta alebo iných problémoch, prípadne aj meno volajúceho.

Povedzte zrozumiteľne, kde treba poslať pomoc:

Phoca PDF

- v byte, na pracovisku alebo v inom uzatvorenom priestore: adresa a číslo objektu (sú dôležité obe čísla – červené aj čierne), poschodie, číslo bytu, meno majiteľa bytu a ako nájsť dom (hlavne na sídliskách) a podobne,
- na verejnej komunikácii alebo na voľných priestranstvách: stručný a výstižný popis miesta udalosti, napr. typická budova nablízku, park, križovatka, posledná obec, odbočka, kilometrovník na diaľnici, správne číslo diaľnice a podobne.

Operátor koordinačného strediska potrebuje tieto informácie aby sa vedel rozhodnúť, ktorá záchranná zložka môže poskytnúť najlepšiu a najrýchlejšiu pomoc. Môže sa stať, že operátor bude potrebovať ďalšie informácie, i keď pomoc je už na ceste. Nezrušte hovor dovtedy, kým operátor nezistí všetky informácie, ktoré potrebuje. Ak môžete zostaňte krátky čas na mieste, odkiaľ ste volali.

Materiál pripravil: Vzdelávací a technický ústav krízového manažmentu a civilnej ochrany MV SR

Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému a operátori tiesňovej linky 112:

- základné záchranné zložky IZS:
    - Hasičský a záchranný zbor,
    - poskytovatelia záchrannej zdravotnej služby,
    - Horská záchranná služba,
    - Banská záchranná služba,
- ostatné záchranné zložky IZS:
    - Ozbrojené sily Slovenskej republiky,
    - obecné (mestské) hasičské zbory,
    - závodné hasičské útvary,
    - pracoviská vykonávajúce štátny dozor,alebo činnosti podľa osobitných predpisov,
    - jednotky civilnej ochrany,
    - obecná (mestská polícia),

Phoca PDF

    - Slovenský Červený kríž,
    - iné právnické osoby alebo fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci v tiesni,
    - kontrolné chemické laboratórium CO,
- útvary policajného zboru.

Čo je to tieseň?

Tieseň je stav, pri ktorom je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a postihnutý je odkázaný na poskytnutie pomoci.

Keď zaznie siréna:

1. hrozí alebo vznikla mimoriadna udalosť,
2. podľa tónu signálu a dĺžky jeho trvania zistite, pred čím vás varuje,
3. počúvajte následnú hovorenú informáciu vysielanú rozhlasom, televíziou alebo hlásením obecného rozhlasu.

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi:

- **všeobecné ohrozenie**: dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,
- **ohrozenie vodou**: šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody,
- koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom **koniec ohrozenia**: dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania,
- **varovný signál** sa ihneď po skončení dopĺňa slovnou informáciou vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch obcí,
- kolísavým tónom sirén v trvaní 2 minút sa **počas vojnového stavu a počas vojny** vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu. Slovná informácia pri takomto ohrození obsahuje vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené a výraz vzdušný poplach.
- **preskúšanie prevádzkyschopnosti** systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén, po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky.

Ukrytím sa rozumie ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami

Phoca PDF

mimoriadnych udalostí. Samotný proces ukrytia osôb je riadený dokumentom s názvom plán ukrytia, ktorý v svojej štruktúre obsahuje textovú časť a grafickú časť. Spracovávajú a aktualizujú ho štátna správa – ObÚ, obce, právnické osoby, fyzické osoby – podnikatelia.

Ukrytie je možné vykonať úzkej skupine osôb (málopočetný kolektív pracovníkov – napr. do 25 osôb), a to v úkrytoch budovaných svojpomocne, ale aj oveľa rozsiahlejšej skupine, kolektívy osôb (napr. 500 osôb), a to v úkrytoch, ktoré súhrnne nazývame ochranné stavby.

Ochranné stavby

Za ochranné stavby sa považujú ochranné stavby budované na účely civilnej ochrany podľa druhu ochrany odolné úkryty, plynotesné úkryty, jednoduché úkryty budované svojpomocne a chránené pracoviská.

Členenie priestorov úkrytov:

1. hlavné priestory: určené na ukrytie a pobyt ukrývaných,
2. pomocné priestory: určené na zabezpečenie prevádzkového chodu úkrytu,
3. vchody a východy.

Vlastnosti úkrytov: odolné voči tlakovým účinkom, radiačnej kontaminácii tepelným účinkom, účinkom proti nebezpečným látkam - plynotesnosť, odolné voči zatopeniu, odolné voči statickému a dynamickému zaťaženiu.

Vybavenosť úkrytov: voda, kanalizácia, elektrická energia, filtračné a ventilačné zariadenie, spojovacie zariadenia, signalizácia, sedadlá + lôžka, hasiace prístroje, náradie na vyslobodenie, náhradný zdroj el. en., sociálne zariadenia.

Všeobecné usmernenie pre správanie a povinnosti ukrývaných osôb

1. Disciplinovane sa riadiť ustanoveniami úkrytového poriadku a dbať na pokyny vedúceho úkrytu a členov družstva a byť im nápomocní.
2. Starať sa o svoje osobné veci, udržiavať v pohotovosti svoje prostriedky individuálnej ochrany a na pokyn vedúceho úkrytu ich použiť.
3. Šetriť vodou, jedlom a pitím.
4. Zbytočne nepoužívať sociálne zariadenie úkrytu, udržiavať čistotu a poriadok pri osobnej hygieny.
5. Zdržiavať sa v určenom priestore, zbytočne sa neprechádzať a hlasne nehovoriť.
6. Správať sa pokojne a disciplinovane, vzájomne si pomáhať, najmä starším osobám a ženám.
7. Dodržiavať čas určený na pracovné úkony, odpočinok a dodržiavať stanovený režim života v úkryte.
8. Nefajčiť, nezapaľovať sviečky, lampy, zapaľovače, nepoužívať variče a iné zdroje tepla a svetla s otvoreným ohňom. V úkryte nie je dovolené variť.

Phoca PDF

9. Ukrývané osoby sú povinné vykonávať pomocné práce podľa požiadaviek vedúceho úkrytu a členov družstva. Pôjde najmä: a) o ručný pohon FVZ, b) o ručné prečerpávanie splaškov- likvidáciu suchých záchodov, c) o výkon služby pri vchode do úkrytu, dozor pri sociálnych zariadeniach, d) o doplňovanie zásob vody a potravín.
10. Ubytované osoby sú povinné podľa určenia vedúceho úkrytu zúčastniť sa na vyslobodzovacích prácach v prípade zavalenia úkrytu.
11. Striedanie osôb organizuje vedúci úkrytu podľa obťažnosti a namáhavosti pracovných úkonov.

Evakuácia je odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z ohrozeného územia. Vyhlasuje sa až po vyhlásení mimoriadnej situácie. Vykonáva sa z dôvodu nevyhnutného ča¬sového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území krátkodobo, s možným návratom osôb do 72 hodín dlhodobo, s možným návratom po 72 hodinách.

Aké nevyhnutné opatrenia vykonať pred evakuáciou?

- Uhasiť otvorený oheň vo vykurovacích zariadeniach a iných spaľovacích zariadeniach.
- Vypnúť kúrenie.
- Uzatvoriť hlavný prívod vody, plynu, elektrinu nevypínať.
- Odpojiť anténne zvody.
- Vypnúť elektrické spotrebiče (mimo chladničiek a mrazničiek).
- Pripraviť si evakuačnú batožinu, uzamknúť byt a urýchlene sa dostaviť na určené miesto evakuácie.
- Presvedčiť sa, či susedia vedia o vzniknutej situácii a o evakuácii.
- Ak môžete, sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas ap., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození.
- Pomôcť imobilným obyvateľom a upozorniť na obyvateľov, ktorí odmietli evakuáciu.

- Dodržiavať pokyny pracovníkov zabezpečujúcich evakuáciu!

Evakuačná batožina (úkrytová)

Hmotnosť evakuačnej batožiny nemôže presiahnuť: dospelé osoby– 50 kg na jednu osobu, u detí– 25 kg na jednu osobu.Odporúčaná evakuačná batožina (úkrytová):

- osobné doklady, dôležité dokumenty, cennosti, peniaze,
- osobné lieky a nevyhnutné zdravotnícke potreby,
- základné potraviny na dva až tri dni, čaj, vodu,
- predmety dennej potreby a osobnej hygieny,
- vreckovú lampu, sviečku, zápalky,

Phoca PDF

- prikrývku, spací vak,
- náhradnú osobnú bielizeň, náhradný odev, obuv, nepremokavý plášť,
- ďalšie nevyhnutné osobné veci (napr. toaletný papier, igelitové vrecúška, špagát, prikrývka hlavy, dýchacie rúška, prípadne auto lekárnička)